

Світлана КУЛЬБІДА

Українська мова

навчальний посібник
для осіб з особливими
освітніми потребами (Н 91)

2клас

Частина 2

Світлана КУЛЬБІДА

УКРАЇНСЬКА МОВА

навчальний посібник для осіб
з особливими освітніми потребами (Н 91)

2 клас

(у 3-х частинах)

Частина 2

Схвалено для використання в освітньому процесі

Київ

«ВИДАВНИЦТВО АТЛАНТ»

2025

Схвалено для використання в освітньому процесі

(протокол від 25 березня 2024 р. № 4
засідання експертної комісії зі спеціальної педагогіки,
номер у Каталогі надання грифів навчальній літературі
та навчальним програмам № 6.0058-2024)

**Видано за рахунок державних коштів.
Продаж заборонено**

Навчальний посібник створено відповідно
до навчальної програми «Типова освітня програма,
розроблена під керівництвом Савченко О.Я.
1–2 клас»

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

- — **запам'ятай!**
- — **дізнайся значення слова.**
- — **поміркуй!**
- — **зверни увагу!**
- — **завдання підвищеної складності.**

Кульбіда С.В.

К90 Українська мова : навч. посібник для осіб з особливими
освітніми потребами (Н 91) 2 кл. (у 3-х частинах) : Частина 2 /
Світлана Кульбіда. — Київ : ТОВ «ВИДАВНИЦТВО АТЛАНТ»,
2025. — 80 с. : іл.
ISBN 978-617-8449-87-2

УДК 811.161.2*кл2(075.2.056.263)

СЛОВА́-ОЗНА́КИ

1. Розглянь малюнок.

2. Що висить на шнурку? Кожна кúлька ма́є ко́лір?

3. Відповідай за зразко́м.

Зразо́к. Яка́ кúлька? — Кúлька жо́вта.

4. Запиши́. Підкрéсли сло́во-озна́ку. (якá?)

1. Розглянь малюнок.

2. Хто є у родині? Скільки всіх членів родини?

3. Хто є у діда? Яка кіця є у діда? Яка кіця у внука? ...
Відповідай за зразком.

Зразок. Яка кіця в діда? — У діда кіця біла.

1. Прочитай.

У діда була біла кіця,
У внука — **рудá** кіця.
У баби була сіра кіця,
У внучки — чорна кіця.

2. Про когó мовиться у вірші?

3. Скільки всіх у родині?

4. Віпиши віділені слова. Поста́в пита́ння до сло́ва-озна́ки.

Зразо́к. Бі́ла кі́ця. Яка́ кі́ця?

5. Як підкреслюємо сло́во-озна́ку? (яка́?)

1. Добери́ до малю́нка сло́во-озна́ку за смако́м.

яка́?

полу́ниця

абрикóс

сі́ль

сморо́дина

цибу́ля

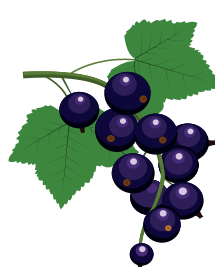
?

?

?

?

?

2. Використовуй слова́ з до́відки.

До́відка: черво́на, гірка́, соло́дка, жо́вта, бі́ла, сма́чна, кі́сла, сира́, соло́на. (яка́?)

Як^а полуніця? — Полуніця солóдка^а.

Якá сіль? —

Якá ...? —

.....? —

[illegible]

1. У пові́трі літа́є: ... ку́лька, ... ку́лька, ... ку́лька.

2. Пёрша кўлька —

Друга кўлька — ...

Трѣтя кúлька —

2. Речення запиші. На яке питання відповідає слово-ознака?

1. Розглянь кúльки. Яка кúлька? Назви ознаку за фóрмою, кóльором.

круг

овал

2. Відповідь запиші. Назви слова-ознаки. (яка?)

Зразок. Яка кúлька? — Кúлька кругла, блакитна.

1. Прочитай речення. Про що йдеться в реченнях?

Повітряні кúльки. Які? Великі, малі, кольорóві, білі, сіні, зелéні, жóвті, крúглі, овáльні.

2. Віпиши в таблицю слова-ознаки.

які?		
фóрма	кóлір	рóзмір

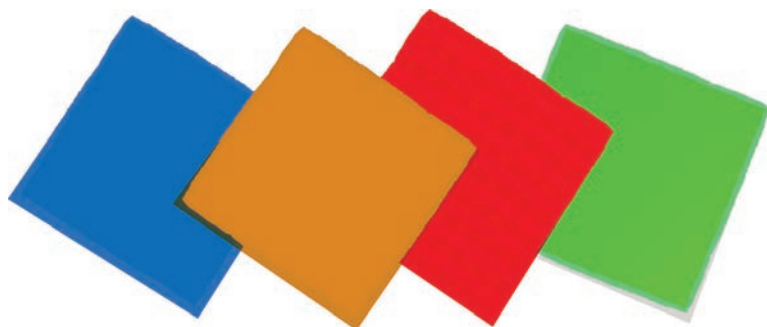

9

1. Розглянь малюнок. Прочитай і доповни речення.

На столі стоять сервєтки: сині, зелєн..., руд..., червон... .

Це паперов... сервєтки.

Ще бувають волог... , сух... сервєтки.

Мені подобаються м'які..., ніжн... сервєтки.

Мама використовує квадратн..., ..., ... сервєтки.

2. Назви питання до слів-ознак. Поясни свою думку.

10

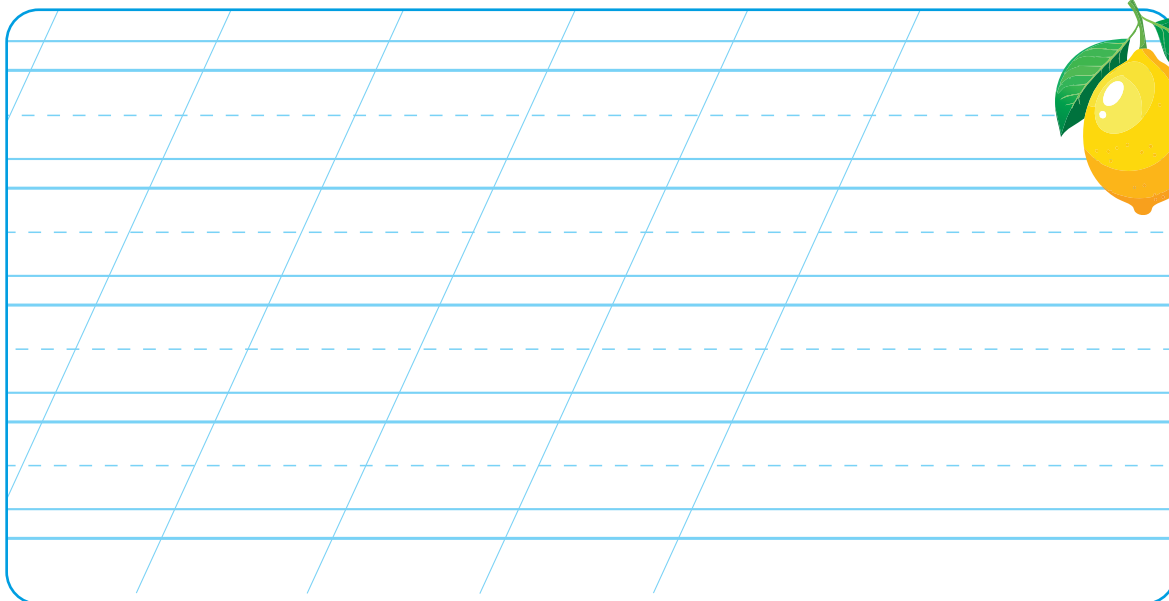
1. Придумай слово-ознаку (за формою і смаком) до питання *якуй?*

Лимон _____ . Огірок _____ . Банан _____ .

Гранат _____ . Часнік _____ . Гарбуз _____ .

Пірсик _____ .

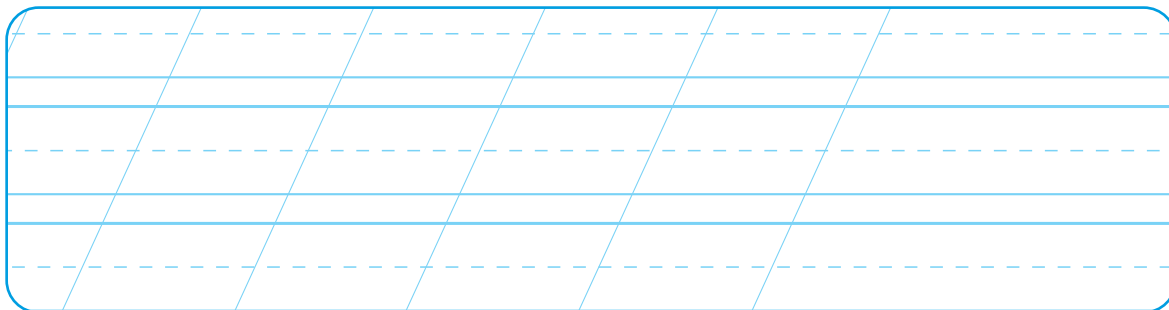
2. Слова запиши. *Лимон кислий, овальний.* *якуй?*

1. Розглянь таблицю слів і ознак. Прочитай рядок.
Обери питання до слів-ознак: як^уй? як^а? як^е? як^і?

листо́к	біл ^{ий} , прямоку́тн ^{ий} , чист ^{ий} , брудн ^{ий} , тонк ^{ий} , паперо́в ^{ий}
кни́жка	кольоро́ва, прямоку́тна, чиста, ціка́ва
закла́дка	смуга́ста, до́вга, паперо́ва, м'яка́, тонка́
сло́во	га́рне, до́вге, коро́тке, прие́мне, чари́вне, дитя́че

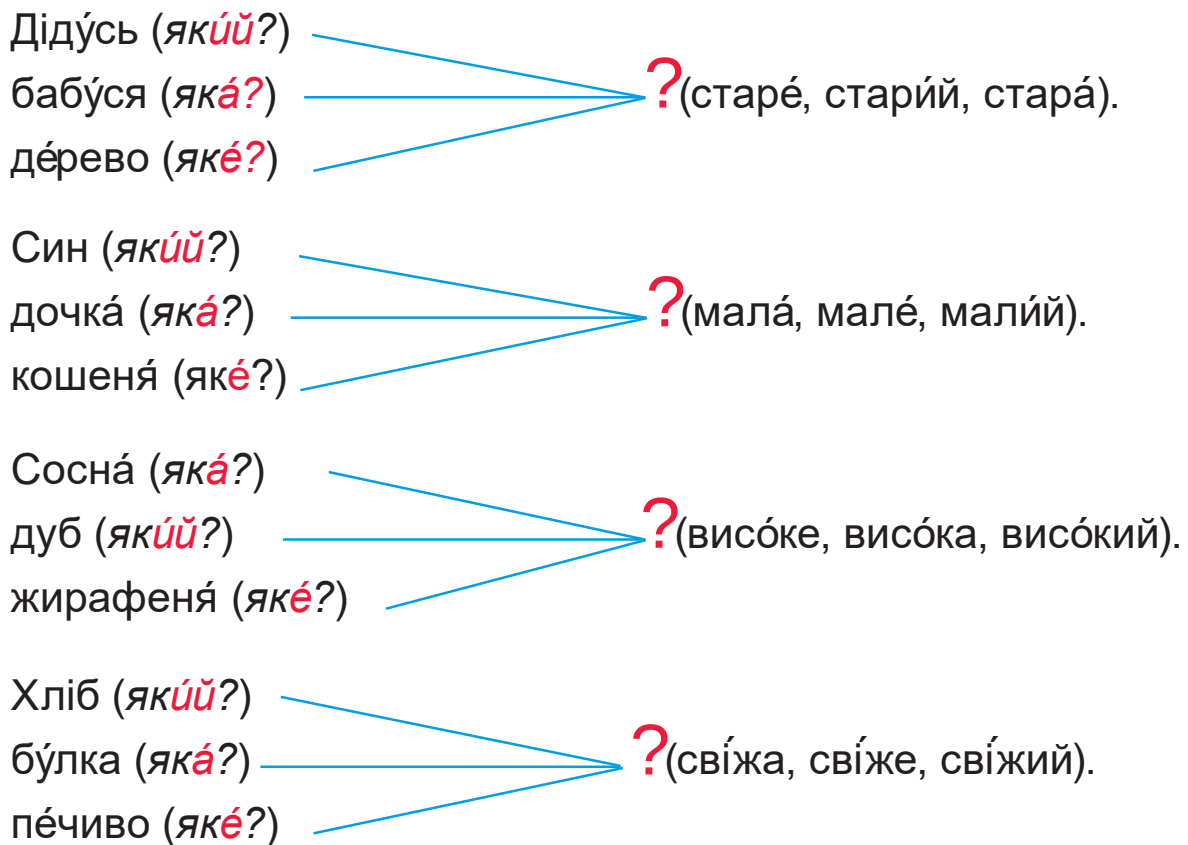
2. Віпиши рядок зі слова́ми-озна́ками та пита́нням як^е?

12

1. Добері до слова-назви слово-ознаку. Прочитай.

2. Запиші слова-назви та слова-ознаки з питанням як^é?

13

1. Прочитай уривок вірша.

Шкóла лісовá.
За спільну пáрту сіли
рудéньке Ведмéжа
і Зайченя́тко сіре.

2. Постáв питáння до слів-ознак і вíпиши їх рáзом.

1. Прочита́й словосполу́чення.

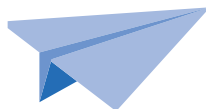
Ва́за, зро́блена зі скла. Це

Ми́шка, зро́блена з пла́стмаси. Це

Ігра́шка, зро́блена з папе́ру. Це

Маши́на, зро́блена із залі́за. Це

Кі́льце, зро́блене із зо́лота. Це

2. Запиші за зразко́м.

Ва́за, зро́блена зі скла. Це скляна́ ва́за. (як **а́**?)

1. Прочитай загадку. Розглянь малюнок.

Сір..., біл..., волохат..
швидко біжить до хати.
— Хто ти? — братик запитав.
А воно сердито: — Гав! (...)
За Тамарою Коломієць

2. Знайди слова-ознаки. Постав питання.

1. Розглянь малюнок. Назви предмети за ознакою.

металеві	круглі	їстівні	м'які
довгі	дерев'яні	тверді	

1. Допóвни рéчення.

1. Сковорода́ важка́, а ніж (яку́й?)
2. Тарі́лка глибо́ка, а блю́дце (яке́?) ...
3. Ва́за по́вна, а скля́нка (яка́?)
4. Відрó важке́, а ча́шка (яка́?)
5. Пе́сик вели́кий, а ко́тик (яку́й?)

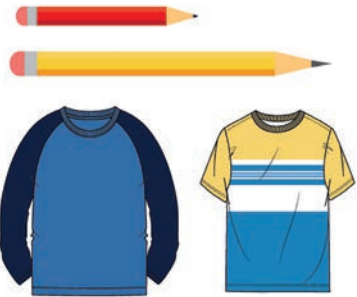
2. Запиши́ й підкрéсли слова́-озна́ки.

[illegible]

- Зелéний ліс, ... лісі́. Сма́чний обі́д, ... обі́ди.
Холо́дний день, ... дні́. Téпла ша́пка, ... ша́пки.
Брудні́й ніс, ... носі́.

19 ☁ ☁ ☁ ☁ ☁ ☁ ☁ ☁ ☁ ☁ ☁ ☁ ☁ ☁ ☁

- Корóткий оліве́ць — ... оліве́ць.
Корóткий день — ... день.
Корóткий фі́льм — ... фі́льм.
Корóткий рука́в — ... рука́в.
Корóтка ві́дповідь — ... ві́дповідь.

A large, empty handwriting practice area with a light blue background and a grid of dashed lines for tracing and writing practice. The grid consists of 10 vertical columns and 4 horizontal rows of dashed lines, creating a series of small squares for practice.

- 14

1. Розглянь малюнок. Назви й порівняй предмети. Чи однакові предмети?

2. Прочитай. Доповни словами-ознаками й питанням.

Акваріум (як^уй?) ..., кіт (як^уй?) як^а?

1. Розглянь малюнки.

2. Прочитай. Встав потрібні слова-ознаки.

1. Гриб (як^уй?) ..., мурашка (як^а?)
2. Дідусь (як^уй?) ..., дівчинка (як^а?)

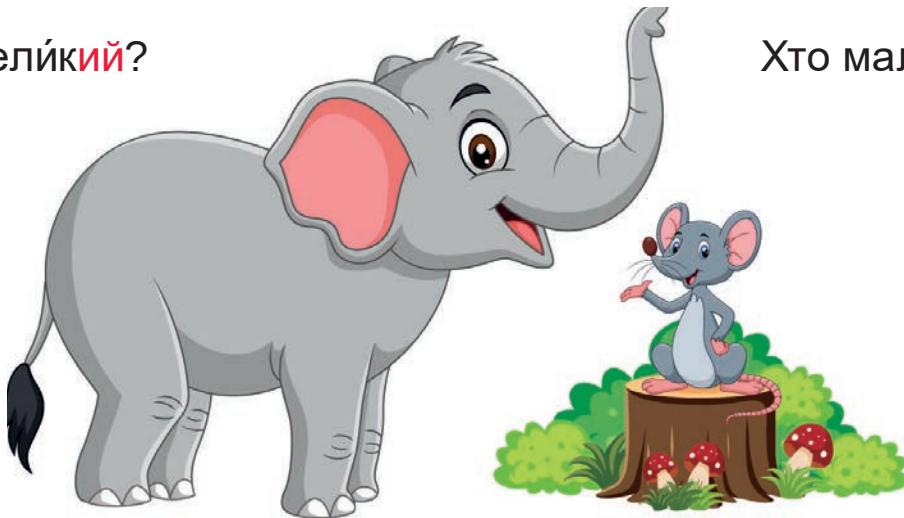
3. Запиші словосполучення зі словами-ознаками.
як^уй? як^а?

1. Розглянь малюнок.

Хто вели́кий?

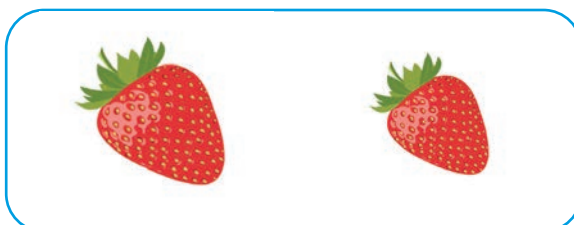
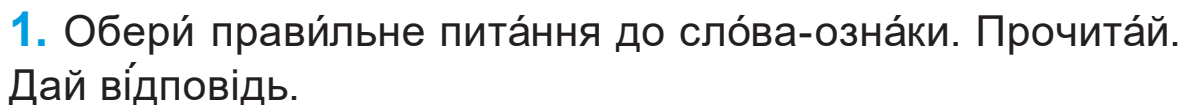
Хто малі́й?

2. Поста́в пита́ння до сло́ва-озна́ки.

3. Запиші за зразко́м.

Слон як^уй? — Слон вели́кий.

1. Рíба (як^а? як^е? як^{у́й}? як^{і́}?)
2. Полуніця (як^а? як^е? як^{у́й}? як^{і́}?)
3. Метéлик (як^а? як^е? як^{у́й}? як^{і́}?)
4. Гру́ша (як^а? як^е? як^{у́й}? як^{і́}?)

2. Запиши. Підкресли слово-озна́ку.

[illegible]

1. Розглянь малюнки. Назви й порівняй предмети. Прочитай підписи. Розкажи.

хлопчик

Хто це?

Як^уй одяг?
 Як^а футболка?
 Як^і штани й шорти?
 Як^е взуття?
 Як^е волосся?
 Як^уй настрій?
 Як^уй розмір?
 Як^а вага?
 Як^і ноги?

чоловік

2. Доповни слова-назви й запиши.

1. Це — хлопчик. У нього ... закрит^{ий}. ... смугаст^а.
 ... довгі, сині^і. ... чорне^е. ... чорне^е. ... весел^{ий}. ... мал^{ий}.
 ... легк^а. ... тонкі.

2. Це — чоловік. У нього ... відкрит^{ий}. ...
 смугаст^а. ... короткі, коричнев^і. ... блакитн^е. ...
 світл^е. ... серйозн^{ий}. ... велик^{ий}. ... важк^а. ... товст^і.

1. Розглянь малюнки тварин. Хто зображений?

тигр

як^уй?

білка

як^а?

зебра

як^а?

бурундук

як^уй?

2. Добери слова-ознаки до кожної тварини. Користуйся питанням.

Зразок. Тигр. Як^уй? Мал^уй, корічневи^й, біли^й, смугасти^й, вухасти^й, вусасти^й, весели^й.

1. Прочитай загадку. Знайди відгадку на попередніх малюнках.

Він — малий, пухнастий.
Живе у норі, друже,
Схожий він на білку дуже.
Є смугаста спінка тут.
Звати його ...

За Лесею Вознюк

A large, empty rectangular box with rounded corners, containing a light blue grid pattern. The grid consists of solid horizontal lines and dashed horizontal lines, with vertical solid lines separating the columns.

28

1. Прочитай загадку.

Кру́глий, як со́нце,
сму́гастий, бока́тий.
Дуже соло́дкий
і трі́шки хвоста́тий.

Олексáндр Брóдський

2. Відгадай. Знайди відгадку серед малюнків. Поясни, чому так вважаєш?

3. Побудуй речення за зразком.

Зразок. Каву́н — крúглий, ..., ..., ..., ...,

1. Розглянь малюнок. Добери слова-назви до слів-ознак.

Слова-ознаки:

1. сумна ..., веселий ...,
2. ціла ..., лопнута ...,
3. темне ..., світле ...,
4. жовте ..., рудá ...
5. коротке ..., короткі

2. Запиши словосполучення. Підкресли слова-назви однією лінією, слова-ознаки — хвилястою лінією.

1. Розглянь малюнок «На балконі».

Послúхай і покажі

1. Пес біля дверей.
2. Кіця.
3. Ворона́ на огоро́жі.
4. Пес із тарілкою.
5. Пес біля тарілки.

Відповідай

1. Як^{у́й} це пес?
2. Як^{а́} кіця?
3. Як^{а́} ворона́?
4. Як^{у́й} пес із тарілкою?
5. Як^{у́й} пес біля тарілки?

2. Запиші відповідь на перше питання. Порахуй, скільки слів-ознак ти використав.

A large, empty handwriting practice area. It consists of a grid of slanted lines that create a series of parallel columns. Each column is defined by a solid blue line on the left and a dashed blue line on the right. The lines are slanted at approximately a 45-degree angle. The entire area is enclosed in a rounded rectangular border.

31

1. Доповни речення зі словами-ознаками й запиши. Користуйся малюнком попередньої вправи.

Чорна ... на огорожі. Високий ... біля дверей. Низький ... із тарілкою. Білий ... біля тарілки. Руда ... біля огорожі.

32

1. Поєднай питання і слово-ознаку.

Шуба (чи́я?) лісяча.

Будка (чи́я?) собача.

Нога

Кістка

Морда

Морда

33

1. Утвори слова-ознаки за зразком.

Зразок. Сад у бабусі — бабусин сад. (чи́й?)

Сад у бабусі, рукавиці у діда, намісто у мами, машина у тата, велосипед у брата, хустка у сестрі.

1. Прочитай. Розглянь малюнок.

полу́ниця

мали́на

черешня

ожі́на

2. Прочитай. Додай слова з довідки.

Довідка: сад, ягоди, полу́ниця, мали́на, черешня, ожі́на.

Бабу́син ... дарує різні літні Тут росте сокови́та
кру́гла, овальна На висо́кому дере́ві вісить
спі́ла У низькі́х куща́х хова́ється те́мна ... і
черво́на Всі ... дуже смачні́, корисні́ та потрі́бні.

сад,
ягоди

1. Доповни речення словом-ознакою з протилежним значенням.

У лісі ростуть дерева товсті й Річки бувають глибокі та Улітку дні довгі, а взимку У людини є ліва рука і ... рука.

1. Прочитай виразно частину вірша. Розглянь малюнок.

Після бурі

Після бурі Чорне море
тихе, лагідне, прозоре.
На морському дні з баркаса
Відно краба-водолаза
І медузу-мандрівницю,
Всі підводні таємниці.

Анатолій Качан

Баркас — човен.

2. Віпиши слова-ознаки.

3. Знайди речення за схемою.

--	--	--	--	--	--

ЗНАЧЕННЯ СЛОВА

37

1. Розглянь малюнки.

сónце, сóнечко

У вікно заглядає сóнечко.

сóнечко

На квітах сидить сóнечко.

сóнечко

Сóнечко світить квітам.

ма́мине сóнечко

Ма́мине сóнечко сидить на руках.

2. Що зображено на малюнку? Як називаємо? Прочитай речення.

3. Покажи малюнки, де однакові об'єкти. Назви слово.

A large, empty handwriting practice area with a light blue background and a grid of dashed lines for tracing and writing practice. The grid consists of six columns and four rows of dashed lines, providing a structured space for practicing letter formation and alignment.

Зразок. На квітах сидить со́нечко.

39

На сонечко я схожий,
і сонечко люблю.
До нього повертаю
голову свою.

3. Допóвни рéчення слова́ми із за́гадки.

2. Що любити сóнях? Сóнях

28

1. Прочитай виразно вірш.

Скільки сонечок на світі?

Скільки сонечок на світі?
Пригадайте, любі діти!
Сонце в небі люблять всі:
і дорослі, і малі.
Є ще сонечко-жучок.
Він — знайомий всіх діток.
А для мам ще сонечка —
їх синочки й донечки!

Марія Пономаренко

2. Знайди однакові слова. Поясни їхнє значення.

1. Утвори пари. Запиши.

Сонечко — у небі,
— у мами,
— на листку

2. Чи відчував ти труднощі? Які?

1. Розглянь малюнок.
2. Для когó ти сóнечко? Скажì.
Утвори розповідне окличне речення.

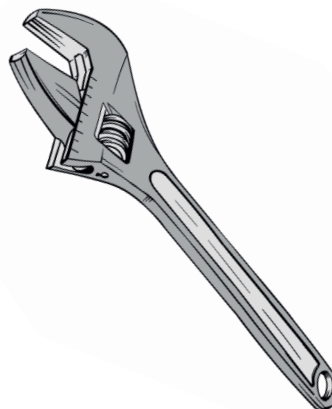

1. Розглянь малюнок. Прочитай.

Це — слюсар.
Він ремонтує.
У слюсара є: гайка,
болт, гайковий ключ,
розвідний ключ,
сумка для інструментів.

2. Покажі на малюнку, де:
 - а) слюсар;
 - б) гайка;
 - в) болт;
 - г) сумка для інструментів;
 - ґ) гайковий ключ;
 - д) розвідний ключ.

3. Розкажі, що ти бачиш на малюнку.

Гайковий ключ і розвідний ключ — це інструменти слюсаря.

45

1

2

3

4

5

2. Спиші речення з потрібним нómером.

46

1. Дай на питання короткі і повні відповіді. Запиши.

Що відчиняє двéрі?

Що відчиняє машину?

Що відчиняє двéрі в під'їзд?

Що має слюсар?

Що відчиняє двéрі? Ключ.

Ключ відчиняє двері.

1. Розглянь малюнок «Сам удома».
2. Розкажи, що ти бачиш. Користуйся питаннями.

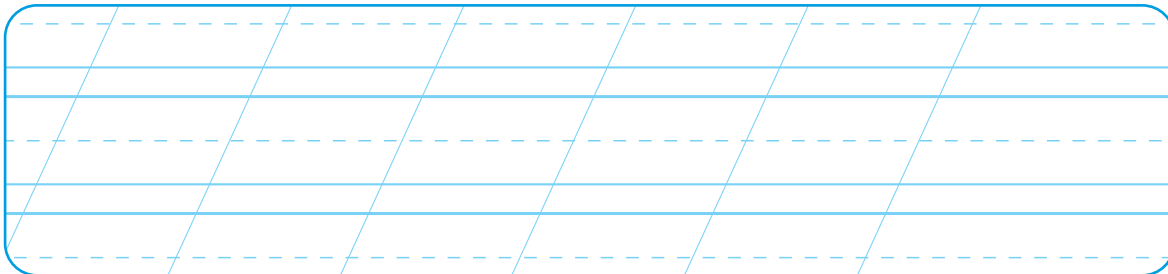
1. Хто прийшов до дверей?
2. Що зробив чужий чоловік?
3. Що почув (побачив) хлопчик?
4. Що робить хлопчик?
5. Чи можна відчиняти чужій людині?
6. Як учіниш ти?

1. Прочитай.

Рідна людина — це тато, мама, бабуся, брат.
 Чужа людина — це незнайомий дядько, незнайома тітка.

2. Назви рідну людину.
3. Назви чужу людину.

2. Два речення запиши. Підкресли слова-ознаки.

51

1. Розглянь малюнки. Прочитай слова ліворуч. Покажи кожне слово і малюнок.

о́дін (о́днá)	бага́то
ключ	ключі́
банáн	банáн...
бу́блик	бу́блик...
кни́жка	книжк...
і́грашка	і́грашк...
кві́тка	кві́тк...

2. Утвори й запиши слова за зразком.

Банán — банáни.

1. Розглянь малюнок. Розкажи за планом.

План

1. Хто зображений ліворуч?
2. Що зображено праворуч?
3. Як складено книжки?
4. Чим зав'язано книжки?
5. Як називаються зв'язані мотузкою книжки?
6. Навіщо зв'язали книжки?

В'язка книжок — зв'язані мотузкою книжки.

1. Напиши гáрно. Поста́в наго́лос.

В'язка книжок. Книжка. Мотузка.

1. Розглянь малюнки.

2. Утвори словосполучення.

бананів

...iB

В'язка

...ib

...ib

3. Запиші. З одним словосполученням складі речення.

1. Прочитай. Назви нові слова.

1. В'язка квітів — **це букет**.
2. В'язка польових квітів — **це вінók**.
3. Велика в'язка колосків — **це сніп**.
4. Святкова в'язка колосків — **це дідух**.

2. Розглянь малюнки. Знайди відповідність між виділеним словом і малюнком.

1. Прочитай слова. Поясни значення.

Букет, сніп, дідух, вінók.

2. Перепиши в абетковому порядку.

1. Розглянь малюнок. Придумай речення зі словами *букет*, *вінок*. Користуйся питаннями та схемою речень.

1. Де перебуває дівчинка? — _____ у _____ .
2. Яка пора року? — _____ — _____ .
3. Що нарвала дівчинка? _____ .
4. Що зробила дівчинка? _____ і _____ на _____ .
5. Кому подарує дівчинка букет? _____ .
6. Який це букет? _____ весняний _____ .

- 2.** Що подарувала дівчинка?
Який букет?
- 3.** Випиши спонукальне речення.
Чому ставиться знак оклику?

2. В́знач пита́ння до ви́ділених слів.
3. Чим різня́ться два букéти?

1. Прочитай загадку. Відгадай.

Схóжа на сóнце серéдина.
Схóжі пелюсткі на білу хустіну.
Знає бджілка і мура́шка,
звуть цю кві́точку

За Лесею Вознюк

2. Покажи середину квітки. Назви колір.

3. Покажи пелюстки квітки. Чи однакового кольору середина і пелюстки? Поясни.

4. Хто знає квітку? Де росте квітка?

5. Де ти бачив ромашку?

6. Яка квітка подобається тобі?

1. Розглянь малюнки з номерами. Назви, що ти бачиш. Користуйся словами з довідки.

1

2

3

Довідка:

ромашка,

ромашки,

букет ромашок,

віночок з ромашок,

аплікація з ромашок,

вазон з ромашкою

4

5

6

2. Продовж речення. Запиши одне речення.

Я бачу Мені подобається Тут є
На уроці ми робили Влітку я робила ... з
На вікні стоїть ... з

62

1. Розглянь малюнок. Розкажи.

1. Хто зображений?
2. Що робить?
3. Назви предмети, зображені на малюнку.
4. Якá пляшка?
5. Якій бачок?
6. Якій мішок?
7. Як назвати одним словом пляшку, папірці, обгортки?

Прибира́льниця, ві́ник, бачо́к, шва́бра, сово́к,
відро́, пля́шка, мішо́к.

A simple illustration of a broom with a long, thin handle and a wide, flat head made of straw or twigs. The broom is positioned diagonally, pointing towards the bottom right.

1. Прочитай питання і частину речення. Утвори повні питання.

Что?

... пакúє в мішóк.

2. Придумай і додай відсутній член речення. Запиши.

This image shows a blank sheet of handwriting practice paper. The paper has rounded corners and is divided into seven vertical columns by thin blue lines. Each column contains three horizontal blue lines: a solid top line, a dashed middle line, and a solid bottom line, providing a guide for letter height and placement.

1. Розглянь малюнки. Назви слова.

ВІНÓК

ΒΙΚΗÓ

ВІНИК

2. Запиші. Підкресли слова, які різняться однією буквою.

3. Поясні значення кожного слова.

66

1. Розглянь малюнок.

Покажі́ предмёт, назві́ його́.

Добері́ озна́ку.

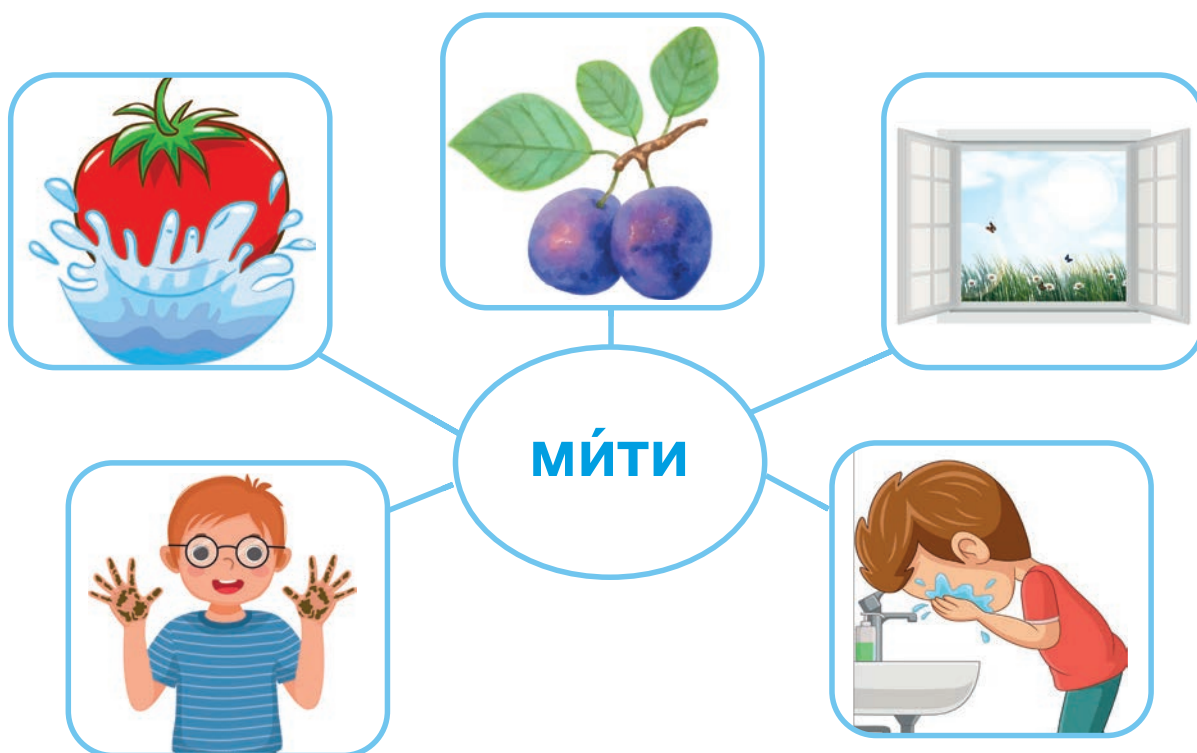
2. Запиші назви предметів і питання за зразком.

Вікно́ якé? Вікно́ ширóке.

1. Розглянь малюнки. Утвори словосполучення зі словом *мíти*. Назви питання до слова *мíти*.

Мíти обліччя — умивáтися.

2. Словосполучення запиші.

[illegible]

68

1. Продóвж рéчення.

Мійти рúки трéба (колú?)

Мійти вікно́ трéба (колú?)

Мійти помідори треба (колi?)

Мійти сліви трéба (колú?)

Умива́тися трéба (колу́?) ...

69

1. Прочитай. Придумай слова-ознаки з протилежним значенням.

Брудні рúки — чíсті рúки.

Брудне обліччя — ... обліччя.

Брудний помідор — ... помідор.

Брудна́ сли́ва — ... сли́ва.

1. Розглянь малюнки. Склади до малюнка речення. Що робить дівчинка?

Дівчинка міє руки.

Дівчинка .

Дівчинка .

Дівчинка .

2. Речення запиши. Підкресли слова-дії.

1. Розглянь малюнки. Знайди відповідність між словом-дією і малюнком.

2. Складі речення за питаннями.

Хто умивається водою? _____

Хто умивається лапкою? _____

1. Прочитай виразно вірш.

Умивайся зранку

Мишенятко вранці-рано

Умивається старанно.

Міє носик, вуха, очі,

бо чистою бути хоче.

Мишенятко вчила мати:

Лічко треба умивати,

щоб весь день ходити чистим,

як сонечко променісте!

2. Випиши віділені слова. Постав питання.

3. Продовж речення.

Умивається — це ... обліччя, ...,

Лічко — обліччя.

73

1. Розглянь малюнки. Прочитай неповні речення. Додай у речення слова-назви.

Хто?

... купається.

... міється.

... бере душ.

Душ — обливання тіла водою.

2. Доповни й запиши речення.

3. Поміркуй, як різняться слова **умивається**, **міється**, **купається**, **бере душ**. Поясни.

74

1. Розкажі про себе. Використовуй початок речень.

Я зранку Кожен день я Для умивання мені потрібні ..., ..., Для купання треба ..., ..., ..., Мені подобається Мені не подобається Мої руки Моє тіло

2. Доповни свої речення.

75

1. Прочитай казку. Заміни малюнки на слова.

Чому кіт умивається після обіду?

зловів

.

Хоче

пообідати. Каже:

— Віховані   перед обідом умиваються.

Залишив і почав умиватися.

утік. Сів на

і почав дразнити.

З того часу завжди умивається після обіду.

Дразнити —насміхатися з когось, ображати.

2. Використовуй слова з довідки.

Довідка. Кіт, коті, котя, горобець, горобця, дерево.

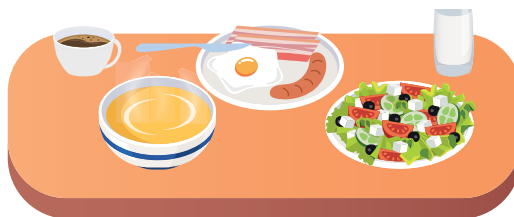
76

1. Прочитай речення.

Обід – їжа серед дня.

Сніданок – їжа зранку.

Вечеря – їжа ввечері.

2. Постав питання до підкреслених слів.

3. Знайди речення, якому відповідає малюнок. Поясни чому.

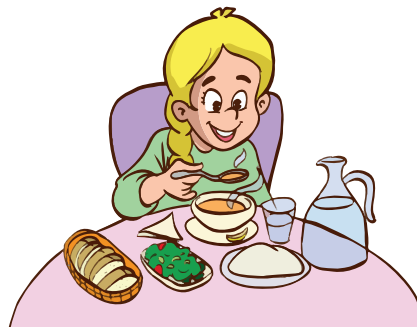
77

1. Продовж речення за зразком.

Снідати – їсти зранку.

Обідати – серед дня.

Вечеряти –

2. Постав питання до підкреслених слів. Що це за слова?

3. Чим різняться підкреслені слова у двох вправах?

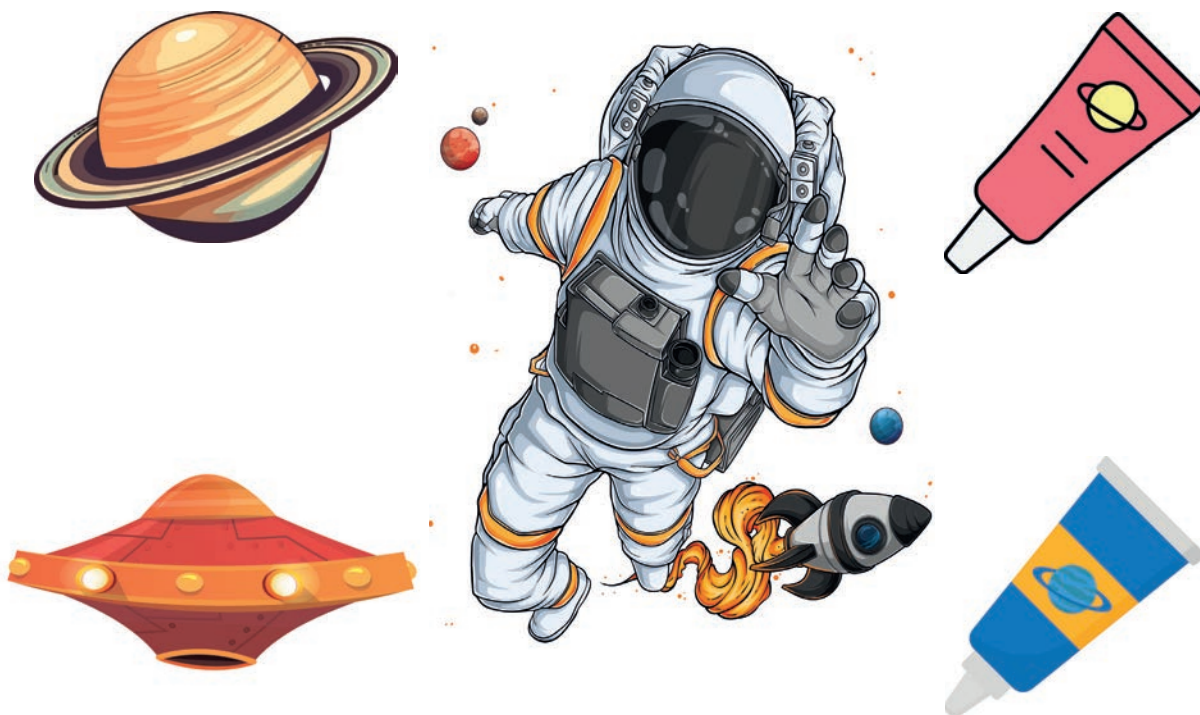

78

1. Обери улюблену страву на обід. Придумай речення й запиши.

Борщ, суп, вермішель, котлета, картопля, рис, м'ясо, риба, компот, пиріжок.

1. Розглянь малюнок.

2. Розкажі.

1. Хто зображений?
2. Що він робить?
3. Куді літає людина?
4. На чому літає?
5. Що їсть людина?
6. Чим відрізняється їжа космонавта і твоя?
7. Коли ти їси їжу в консервах?

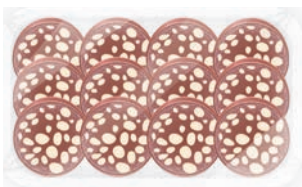
1. Прочитай і запиши слова. Знайді відповідний малюнок.

консерва — консерви тюбик — тюбики
пакунок — пакунки

пакунок нарізаної
ковбаси

пакунки круп

тюбик гірчиці
тюбики варення

консерва рибна
консерви овочеві

2. Поділі слова на складі.

1. Розглянь малюнки. Утвори словосполучення з протилéжним значенням.

волóсся

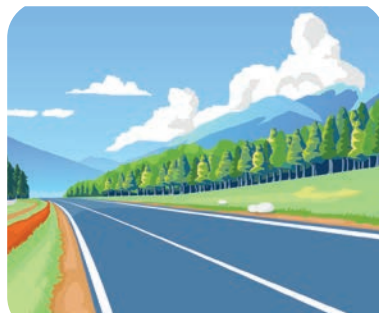
прямé

вiдрiзок

прямiй

дорóга

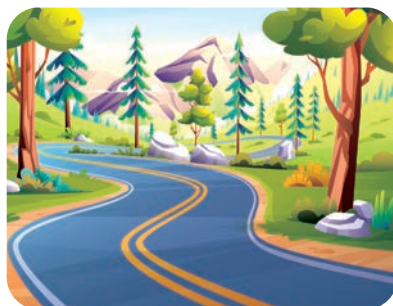
прямá

...е

...ий

...а

2. Запиши. Постав питання до кожного слова.

3. Чомý ти застосував рiзні слова?

СЛОВА-ЧИСЛА

1. Розглянь таблицю «Число **1** і слово **одін**».

скільки?

одна́ (вона́)

маші**н**а

тарі**л**ка

цукер**к**а

оди́н (він)

вазо́н

дива́н

комп'ю́тер

одне́ (воне́)

відр**о**

морозиво́

яблуко́

2. Прочитай і доповни.

Скільки? Одн**а́** машин**а**. Одн**а́** Одн**а́**
 Скільки? Оди́н вазо́н. Оди́н Оди́н комп'ютер.
 Скільки? Одн**е́** відр**о**. Одн**е́** О..

1. Заміній числo на слoво й запиши. Чому слoво **1** пишемо по-рiзному?

1 кoшик. 1 кoвдра. 1 склянка.
1 вагoн. 1 чoбит. 1 телефон.
1 вaза. 1 лiжка. 1 шкарпeтка. 1

1. Назви малюнки.

скiльки?

2. Назви слoва, що мoжна замiнiти на **вoнa**.
3. Назви слoва, що мoжна замiнiти на **вiн**.
4. Вiдповiдi на питання **скiльки?** Запиши вiдповiдi на питання **скiльки?**

Од.. кварти́ра. Од.. джерелó. Од.. хвилі́на. Од..
стрибо́к. Од.. грибо́к. Од.. оліве́ць. Од.. па́лець. Од..
мо́ре. Од.. коридо́р. Од.. сторі́нка.

2. З одним словосполученням складі оклічне речення й запиші.

2. Запиші.

1. Розглянь таблицю. Назви число. Назви малюнки. Утвори словосполучення в кожному рядку.

скільки?			2
дві	жа́бки 	мо́ркви 	цуке́рки
два	вазо́ни 	дива́ни 	комп'ю́тери
два	ві́дра 	морозива 	я́блука

2. Прочитай словосполучення зі словом **дві**. Запиши.

3. Прочитай словосполучення зі словом *два*.

1. Розглянь малюнки. Назви предмети разом із числом.
2. Запиши за зразком.

Два трактори.

1. Прочитай частину пісні.

Дв.. півники, дв.. півники
горóх молотіли.
Дв.. кúрочки-чубáрочки
до млина носіли.

Чубáрочки — чубáті пташечкí.

2. Спиши. Встав потрібні б́укви в слова́.

1. Прочитай. Розглянь малюнок.

Будува́ли дім (2 бобéр).
Замі́сть до́му (2 діра́).

2. Запиши правильно словосполучення.
Користуйся таблицею вправи №87.

A collection of various objects including two children, two columns, two towels, two mobile phones, two books, and a mushroom house.

2 (крок) — два кро́ки.

1. Розглянь малюнок.

Скільки предметів зображено з числом 1? Назви.

2. Скільки предметів зображено з числом 2? Назви.

1. Прочитай речення до малюнка.

Дві (кіска), дві (рукá), одін (чубчик),
одін (но́сик), два (вúхо), два (о́ко),
одін (ро́тик), дві (щокá), одна (ко́фта).
Це моя сестри́чка Настя.

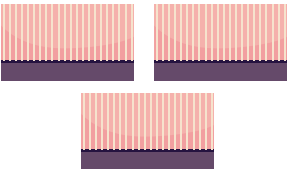
2. Розкрий дужки й запиши правильно.

1. Розглянь таблицю «Чíсла 3 і 4».

скíльки?

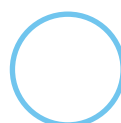
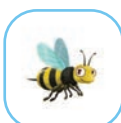
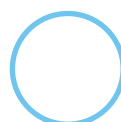
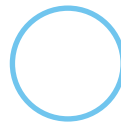
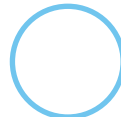
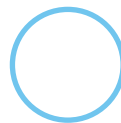

три, чотіри	ма́йк <i>и</i> 	стіні́
три, чотіри	бараба́н <i>и</i> 	годі́нник <i>а</i>
три, чотіри	вікна́ 	джерелá

2. Запиші́ словосполу́чення з 3.

Три ма́йк*и*.

1. Розглянь малюнок. Що зображено на малюнку?
Як називається квітка? Порахуй скільки?

2. Хто зображений на малюнку? Назви слова.
3. Скільки метеликів? Скільки бабók? Скільки сонечок?
Скільки бджіл? Яке число треба поставити в кожному
кóжну?
4. Запиши за зразком.

4 метéлики — чотúри метéлики.

- 1.** Запиші у стовпчики число і слово. Постав питання.
4, шість, п'ять, 2, чотири, 6, два, 5.

число	слово

- ## 1. Розглянь малюнок.

1. Хто зображений?
2. Що роблять діти?
3. Скільки всіх дітей?
4. Скільки хлопчиків?
5. Скільки дівчаток?

- ## 2. Запиши питання і коротку відповідь.

[illegible]

1. Розглянь малюнок. Розкажи за планом.

План

1. Хто зображений?
2. Що зображено?
3. Скільки у дівчинки іграшок?
4. Скільки у дівчинки тварин?
5. Назви іграшки, які сидять.
6. Назви іграшки, які стоять.
7. Хто лежить?
8. Назви слова, які позначають число.

... лежѣть.

[illegible]

A large sheet of white paper with rounded corners, featuring a grid of blue horizontal and vertical lines. The grid is composed of 10 columns and 10 rows, with dashed blue lines separating the columns and solid blue lines separating the rows.

1. Розглянь малюнок. Прочитай текст.

Вечір

У кімнаті п'ять людей.
 Мама пригощає чаєм.
 Вона стоїть біля столу.
 Дідусь і бабуся — за столом.
 Вони сидять на стільцях.
 Діти дивляться телевізор.
 Вони сидять на килимку.

2. Побудуй питальні речення з питанням **скільки?**

Скільки людей у кімнаті?

Хто зображений?

Що зображено?

3. Складі й запиші речення.

[illegible]

1. Розглянь малюнок. Утвори словосполучення з *числóm* і *слóвом*.

		4
		1
		5
		3
		2

2. Запиші.

Чоті́ри картоплі́ни.

1. Розглянь таблицю. Назви слово-число, яке відповідає на питання *скільки?*

число	скільки?	який? (він)	яка? (вона)	яке? (воно)
				
1	один	перший	перша	перше
2	два	другий	друга	друге
3	три	третій	третя	третє
4	чотири	четвертий	четверта	четверте
5	п'ять	п'ятий	п'ята	п'яте

2. Назви слово-число, яке відповідає на питання *який?* Зверни увагу на букви в кінці слова.

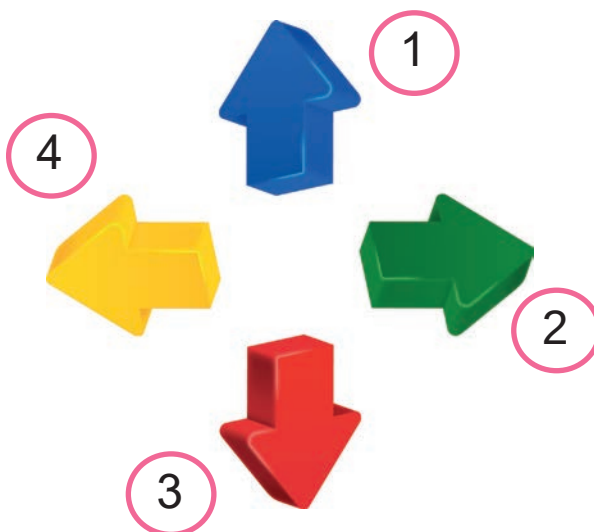

Слова-числа відповідають на питання

*який? котрий? яка? котра?
перший (клас) перша (година)*

1. Розглянь малюнок. Яка стрілка?

2. Запиши правильно словосполучення.

Перш.. стрілка ..., друг.. стрілка ..., трет.. стрілка ..., четверт.. стрілка

1. Розглянь малюнок. Хто зображений (багато)? Хто зображений (один)?

2. Назви слова-числа за порядком.

3. Придумай речення. Використовуй схему:

_____ = _____ .

1. П'єрший крўг сїнього кўльору.
2. Дрўгий ... червўного кўльору.
3. ... жўвтого кўльору.
4. ... зелєного ...
5. П'ята верхївка фїолєтового ...

[illegible]

1. Назви предмети за порядком. Звертай увагу на кінець слова.

Зразок. Пёрша цибу́ля.

2. Запиші.

A set of handwriting practice lines. It consists of a series of slanted dashed lines on a light blue background, designed for tracing practice. The lines are arranged in a grid-like pattern, with each row of slanted lines starting from a solid horizontal line.

1. Прочитай слова-дії. Назви слова-дії за порядком.

2. Перевір правильність.

Пёрш.. д́ія — хлóпчик затулі́в рука́ми ву́ха.

Друг.. дія — хлопчик закрів рука́ми рот.

Трэт.. д'ія — хлопчик закрів рукамі очі.

1. Розглянь годинники.

день

перша година дня

Котра година?
Перша година дня.

ніч

перша година ночі

Котра година?
Перша година ночі.

день

четверта година

Котра година?
Четверта година дня.

ніч

четверта година

Котра година?
Четверта година ночі.

2. Котра година зображена на годиннику?

3. На яку букву закінчується слово?

The image displays four analog clocks arranged horizontally. Each clock has a red border, a white face with blue hour markers, and a yellow center. The hands are colored: a teal hour hand and a purple minute hand.

- Clock 1:** The teal hour hand points to 12 and the purple minute hand points to 12, showing 12:00.
- Clock 2:** The teal hour hand points to 12 and the purple minute hand points to 1 (5 minutes past 12), showing 12:05.
- Clock 3:** The teal hour hand points to 12 and the purple minute hand points to 11 (5 minutes to 12), showing 11:55.
- Clock 4:** The teal hour hand points to 12 and the purple minute hand points to 3 (15 minutes past 12), showing 12:15.

2. Зверні увагу на другий годинник. Котра година зображена?

а) чéрез однѹ годѣну?

б) чéрез трѣ годѣни?

в) чéрез одинáдцять годѣн?

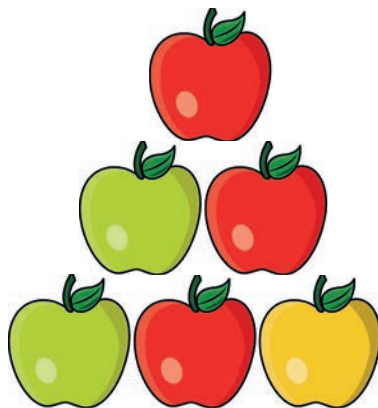
[illegible]

1. Розглянь малюнок. Що зображено? Як розміщені предмети?

3. ... ряд має:

2. Другий ряд має :,

1. Перший ряд має: зелене яблуко, червоне яблуко, жовте яблуко.

2. Прочитай перше речення. Доповни друге і третє речення.

3. Перекажи за планом.

План

1. Що зображено?
2. Як розміщені предмети?
3. Скільки рядів?
4. Який ряд має найбільше яблук? Які?
5. Який ряд має два яблука? Які?
6. Який ряд має найменше яблук? Які?

1. Пригадай назви зимових місяців.

січень

лютий

березень

квітень

травень

червень

ліпень

серпень

вересень

жовтень

листопад

грудень

Зразок. Січень — другий місяць зимі.

Січень — (як^{уї}?) місяць зимі. Лютий — (як^{уї}?) місяць зимі. Грудень — (як^{уї}?) місяць зимі. Мені найбільше подобається (як^{уї}?) місяць зимі. Мені найбільше не подобається (як^{уї}?) місяць зимі.

2. Доповни речення словом-числом. Запиши й підкресли за зразком.

Слова-відгадки

Стор. 19 — бурундук

Стор. 21 — кавун

Стор. 28 — сонях

ЗМІСТ

Слова-ознаки.....**3**

Значення слова.....**27**

Слова-числа.....**55**

Навчальне видання
Світлана КУЛЬБІДА

Українська мова

навчальний посібник
для осіб з особливими освітніми потребами (Н 91)

2 клас
(у 3-х частинах)

Частина 2

Схвалено для використання в освітньому процесі

**Видано за рахунок державних коштів.
Продаж заборонено**

Навчальний посібник відповідає Державним санітарним нормам і правилам
«Гігієнічні вимоги до друкованої продукції для дітей»

У навчальному посібнику використано ілюстративний матеріал з відкритих джерел
мережі «Інтернет», матеріали фотобанку Shutterstock та матеріали фотобанку Freepik.

Усі матеріали у навчальному посібнику використано з навчальною метою відповідно
до законодавства України про авторське право і суміжні права. Бренди та ресурси зображуються
лише з освітньою метою та не є закликом до їх купівлі / відвідування.

Відповідальний редактор О. Литвин
Редактор О. Тищенко
Макет обкладинки Ж. Осипова
Комп'ютерна верстка Л. Цапенко

Формат 84x108/16.
Ум. друк. арк. 8,40. Обл.-вид. арк. 7,12.
Наклад 585 пр.
Зам. №

ТОВ «ВИДАВНИЦТВО АТЛАНТ»
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 7928 від 08.09.2023
Адреса редакції: 02095, м. Київ, вул. Княжий Затон, буд. 9а, офіс 369
E-mail: atlant_publishing@ukr.net

Віддруковано у ТОВ «Поліпрінт»,
вул. Лугова, 1-А, м. Київ, 04073
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 1250 від 27.02.2003 р.

